

Budapesti Corvinus Egyetem
Közgazdasági és Gazdaságinformatikai
Doktori Iskola

Az akkreditációs eljárásban közreműködő
látogató bizottság jelentése

*A MAB Testülete 2022. január 28-i ülésén hozott
2022/1/VIII/3. sz. határozat melléklete*

Tartalomjegyzék

I. A látogató bizottság javaslata az akkreditációt illetően	3
I.1. Főbb erősségek	4
I.2. Fejlesztendő területek.....	5
II. Látogatóbizottsági értékelés.....	7
II.1. A doktori iskola általános helyzetképe	7
II.2. A törzstagok tudományos tevékenysége.....	8
II.3. Az ESG-kritériumok szerinti értékelés	9
ESG 1.1 Minőségbiztosítási politika.....	9
ESG 1.2 és 1.9 A képzési programok kialakítása és jóváhagyása, folyamatos figyelemmel kísérése és rendszeres értékelése	11
ESG 1.3 Hallgatóközpontú tanulás, tanítás és értékelés	13
ESG 1.4 A hallgatók felvétele, előrehaladása, tanulmányaik elismerése és a képesítés odaítélése.....	15
ESG 1.5 Oktatók	18
ESG 1.6 Tanulástámogatás és hallgatói szolgáltatások	19
ESG 1.7 Információkezelés.....	21
ESG 1.8 Nyilvános információk.....	23
ESG 1.10 Rendszeres külső minőségbiztosítás	24
III. Látogató Bizottság.....	24
IV. Mellékletek	26
IV.1. Feladatmeghatározás	26
IV.2 Akkreditációs interjúk menetrendje	26

I. A látogató bizottság javaslata az akkreditációt illetően

A MAB Látogató Bizottsága (a továbbiakban: a Bizottság) a Budapesti Corvinus Egyetem Közgazdasági és Gazdaságinformatikai Doktori Iskola (D129) által készített önértékelés, az átvizsgált nyilvános egyetemi dokumentumok és az online interjúk alapján megállapítja, hogy a Közgazdasági és Gazdaságinformatikai Doktori Iskola (a továbbiakban: DI) minőségbiztosítási rendszere az ESG (Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area) elvei értelmében a DI folyamatainak többségére kiterjed.

A DI minőségbiztosítási és fejlesztési folyamatai tervezettek, tervezési, ellenőrzési, mérési és értékelési eljárásai változó gyakoriságúak. A vezetési folyamatok és a minőségbiztosítási folyamatok között erős a kapcsolat, az oktatás-kutatás menedzsmentje megfelelő, iránya illeszkedik a DI stratégiájához.

A támogató – pénzügyi, gazdálkodási, informatikai – folyamatok, valamint az infrastruktúra jó háttérrel biztosít az oktatási és kutatási tevékenységhez.

Ennek alapján a Közgazdasági és Gazdaságinformatikai Doktori Iskola öt évre akkreditálható.

A komolyabb hiányosságok felsorolása az I.2 fejezetben található; az ezeknek a pótlására tett intézkedéseket a MAB a következő akkreditációs eljárás során vizsgálni fogja.

Az egyes ESG-pontokat tárgyaló fejezetek végén a Bizottság által megfontolásra ajánlott javaslatok találhatóak. Mérlegelésüket a doktori iskolára bízta a Bizottság, teljesülésüket külön nem vizsgálja.

I.1. Főbb erősségek

A MAB fontos célja, hogy az akkreditációs eljárások során tapasztalt jó gyakorlatokra felhívja a doktori képzést folytató intézmények figyelmét. A Bizottság e célból összegyűjtötte azokat a gyakorlatokat, melyeket példaértékűnek talál, s melyekből más doktori iskolák is ötleteket meríthetnek.

- Jó gyakorlatnak tekinthető a minőségbiztosítási rendszer szabályozási kerete. Az ESG-kritériumokat szolgáló folyamatok és azok működtetése során érvényesítendő szempontok egyértelműen szolgálják az ESG-standardok érvényesülését. A minőségbiztosítás ellentmondásmentes megvalósítását pedig kiválóan szolgálja a stratégiából származtatott intézkedési tervek rendszere, melyek mentén az azonosított és évente értékelendő célok, intézkedések és indikátorok egyértelműen biztosítják a PDCA-logika érvényesülését.
- Egyértelműen támogatandó a multidiszciplinaritásra törekvés, a két tudományterület közötti szinergiák megteremtése.
- A matematikai megalapozás, a módszertani ismeretek előtérbe helyezése, a nemzetközi trendek követése az egyes kurzusok tartalmának kialakításában, fontos és példaértékű lehet más doktori iskolák számára is. A nemzetközi szakirodalomra épülő oktatás kiemelendő, mert egyértelműen megkönnyíti a hallgatók nemzetközi szinten való megjelenését és érvényesülését.
- Az intézetekben heti szinten tartanak kutatási szemináriumokat, a doktoranduszok meghívást kapnak a workshopokra.
- Az évente megrendezett PhD-konferencián a hallgatók beszámolnak az eredményeikről, ahol a felkért bírálók egyrészt az egyetem neves kutatói, másrészt a hallgató által kutatott szakterület neves hazai kutatói.
- A doktoranduszok számára számos kutatási projektben való részvételi lehetőség adott, pl. ÚNKP, EFOP 361 és EFOP 363, melyre ösztönzik is a hallgatókat. Széles körű tájékoztatást kapnak a DI vezetőjétől az elérhető támogatásokról.
- Az akadémiai életpályát választó állami ösztöndíjas hallgatók pályázhatnak ösztöndíj-kiegészítésre (Corvinus Doktori Ösztöndíj). A sikeresen pályázó hallgatókat tanulmányaik megkezdésekor egy új lappal is segíti az intézmény.
- A doktori képzésben tartott órák is beleszámítanak az oktatói óraterhelésbe, illetve a doktori témavezetés is elszámolható. Az oktatói támogatás formája széleskörű és hatékony, az egyetemi működésbe is jól integrált. Jelenleg a jó finanszírozási háttér megfelelő implementációja látszik, az oktatók anyagi megbecsülése a szabályzatokban kvantitatív módon is megjelenik.

- Minden fokozatot szerzett hallgató után a témavezető sikerdíjban részesül.
- Belső társtémavezető kijelölése, amennyiben külső témavezető kerül felkérésre.
- Kiegyensúlyozott oktatói átjárás figyelhető meg a programok között.
- A doktori képzéshez biztosított infrastruktúra mennyisége, minősége, karbantartása és fejlesztése példamutató.
- Az elektronikus ügyintézés egyre szélesebb körben kerül bevezetésre, a hallgatói kérelmek beadása és elbírálása már a Neptun rendszerben történik, a kreditigazolások és kutatási tervek benyújtása és értékelése pedig Moodle-ben, magyar és angol nyelven is.

I.2. Fejlesztendő területek

ESG 1.1 A minőségbiztosítási politika területén:

- A DI fejlesztendő területeként jelentkezik a hatályos Minőségbiztosítási Szabályzat eddigiekben be nem vezetett eljárásainak implementálása. Minőségbiztosítási szempontból mindenképpen kritikus kérdésként jelentkezik a szabályzat által definiált intézkedési terv létrehozatali, és korrekciós gyakorlatának kiépítése. E fentiekén túl kritikus kérdésként jelentkezik az ugyancsak a Minőségbiztosítási Szabályzat által definiált minőségbiztosítási beszámoló összeállításának és értékelési gyakorlatának implementálása, összekapcsolása az intézkedési terv korrekciójának gyakorlatával.

ESG 1.2 és 1.9 A képzési programok területén:

- Az LB javasolja a különböző szervezeti egységek, doktori iskolák, intézetek, tanszékek, műhelyek, specializációt gondozók közötti munkafolyamatok szabályozottságának részletes kidolgozását.

ESG 1.4 A hallgatók felvétele, előrehaladása, tanulmányaik elismerése és a képesítés odaítélése területén:

- Az Nftv. 72. § (5) bekezdése az ODT hatáskörébe utalja a komplex vizsga szervezési elveinek meghatározását, ami alapján a komplex vizsga elméleti része alatt számon kérhető tárgyak, témakörök listáját a Képzési Tervben fel kell sorolni. A DI jelölje ki a komplex vizsga elméleti része alatt számon kérhető tantárgyakat, témaköröket, melyek listáját a Képzési Tervében rögzíti.
- A doktori iskolákról, a doktori eljárások rendjéről és a habilitációról szóló 387/2012. (XII. 19.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kormányrendelet) 13. § (3) bekezdése értelmében a DI szabályzatában rögzíteni kell a nyelvi követelmények teljesítéséhez elfogadott valamennyi idegen nyelvet.

- A felvételit követően esetlegesen előírt konverziós vagy felfrissítő kurzusok esetében a DI rögzítse a feltételeket (például: az előírható maximum terhelést, a teljesítés határidejét, a kurzusok elszámolásának módját [ezek jellemzően a kredites kurzusok, a 240 teljesítendő krediten felül]).
- Az EDSZ módosítása szükséges, mivel a BCE összes doktori iskolájára vonatkozik. Az alábbiakat a BCE haladéktalanul végezze el:
 - A komplex vizsga ismételhetségének szabályozását – a Kormányrendelet 12/A. § (4) bekezdésének megfelelően – módosítani szükséges a 2016–2020 közötti doktori évfolyamokra érvényes EDSZ-ben.
 - A 2020. évi EDSZ-ben rögzíteni szükséges a disszertáció és tézisfüzet terjedelmére, benyújtandó példányszámára és formai követelményeire vonatkozó előírásokat.

ESG 1.5 Az oktatói feltételek biztosítása területén:

- A doktori.hu témakiírásai alapján látható, hogy sok esetben ugyanolyan címmel kerülnek kiírásra témák hosszú éveken keresztül függetlenül attól, hogy van-e rájuk jelentkező. Különös tekintettel a témák napra készen tartására, nagyobb hangsúlyt kell fektetni a témakiírások ellenőrzésére.
- Sem a szabályzatokban, sem az önértékelésben nem található részletes információ a pontos, számszerű szakmai oktatói elvárásokról. Célszerű pontosítani például a publikációs elvárásokat a DI témavezetőkre és törzstagokra nézve, akár az Egyetem életpálya modelljével összhangban.

ESG 1.7 Az információkezelés területén:

- Mindenképpen fejlesztendő területként jelentkezik az intézkedési terv gyakorlatának implementálásával párhuzamosan a minőségbiztosítási indikátorok meghatározási és értékelési gyakorlatának kialakítása, alkalmazása.

ESG 1.8 Az információk nyilvánossága területén:

- Időszerű a DI együttműködési megállapodásainak frissítése.
- A DI a honlapján nyújtson tájékoztatás a végzettjei elhelyezkedéséről.
- A DI a honlapon elérhető felvételi felhívásban is nyújtson tájékoztatás a minimálisan elérendő pontszámról.

II. Látogatóbizottsági értékelés

II.1. A doktori iskola általános helyzetképe

A Budapesti Corvinus Egyetem Közgazdasági és Gazdaságinformatika Doktori Iskolája 2020. júliusában alakult meg, az Általános és Kvantitatív Közgazdasági Doktori Iskola és a Gazdaságinformatika Doktori Iskola fúziójával. A 2019. évi intézményi modellváltást követően a doktori képzés megújítása is elindult az egyetemen. Ebbe a folyamatba illeszkedett a két, egyenként is nagy múltú doktori iskola összevonása. A DI két doktori programot hirdet meg (közgazdaságtudományi és a gazdaságinformatika doktori program) és kettő tudományterületen működik: társadalomtudományok (azon belül közgazdaságtudományok és gazdálkodás- és szervezéstudományok tudományágakban), valamint műszaki tudományok (azon belül informatikai tudományok tudományágban).

A közgazdaságtudományi program jogelődjét néhai Zalai Ernő akadémikus alapította 1992-ben, amiről elmondható, hogy alapításakor és a későbbiekben is unikális volt a magyar közgazdász-képzés területén. A gazdaságinformatika program gyökerei 2009-re nyúlnak vissza, a Cser László vezette Gazdaságinformatikai Doktori Iskola megalapításáig. A fúziót a nemzetközi trendek és az erőforrások hatékonyabb kihasználása, a módszertani háttér még erősebb megalapozása és a szinergiahatások jobb érvényesülése indokolta. A társadalomtudományok területén, a közgazdaságtudományok tudományágon belül jelenleg hat doktori iskola működik Magyarországon. A gazdálkodás- és szervezéstudományok tudományágban tizenhárom doktori iskola közül választhatnak a továbbtanulni szándékozóknak. A műszaki tudományterületen az informatika tudományágon belül pedig napjainkban tíz doktori iskola található hazánkban. Mindkét tudományterülethez kapcsolódó interdiszciplináris doktori iskola azonban csak a BCE jelen doktori iskolája, tehát továbbra is egyedül a doktori képzési palettán.

A BCE-n jelenleg négy doktori iskola működik, mintegy 600 doktorandusz hallgatóval. Ebbe illeszkedik a DI is. A doktori iskolák felügyeletét a kutatási rektorhelyettes látja el, operatív működésük segítésére pedig létrejött a Corvinus Doktori Iskolák (CDI) nevű „ernyőszerkezet”. Emellett működik a Doktori Kabinet, amely a doktori iskolák vezetőinek és programigazgatóknak az egyeztető fóruma, és aktívan segítette az akkreditációs folyamatra való felkészülést az intézményben.

Az akkreditációs folyamat elindítását részben a fúzió indokolta, részben pedig, hogy mindkét jogelőd doktori iskola akkreditációja 2019. december 31-én lejárt. Az összevonás indokoltságát visszaigazolta a jelentkezők számának növekedése is. A DI-nek a 2020/21-es tanévre 47 jelentkezője volt, akik közül 25 főt vett fel, 15 főt akadémiai pályára készülve, 10 főt pedig az üzleti világ szakértői utánpótlását megcélzó karriertervvel. Megjegyzendő, hogy a BCE-n egyedül ebben a doktori iskolában volt 100%-os a beiratkozottak aránya.

A DI törzstagjainak száma az önértékelés, valamint az ODT-adatbázis alapján, jelenleg 19, közülük 14 egyetemi tanár, négy egyetemi docens és két fő professor emeritus.

II.2. A törzstagok tudományos tevékenysége

A doktori iskolákról, a doktori eljárások rendjéről és a habilitációról szóló 387/2012. (XII. 19.) számú kormányrendelet (a továbbiakban: Kormányrendelet) meghatározza a törzstagság kritériumait. A törzstagság egyik alapvető feltétele a 2. § (3) bekezdésének b) és c) pontja értelmében, hogy törzstag az lehet, aki *„a doktori iskola tudományágában, illetve annak kutatási területén folyamatos, magas szintű tudományos tevékenységet folytat, amely tudományos tevékenység – ide nem értve a művészeti tevékenységet – a Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvény 3. § (1) bekezdés o) pontjában meghatározott nemzeti tudományos bibliográfiai adatbázis (a továbbiakban: Adatbázis) alapján vizsgálendő; c) művészeti alkotásra épülő habilitáció esetén alkotásai országosan és nemzetközileg ismertek és elismertek, továbbá ezt mértékadó, nemzetközi művészeti fórumok pozitív visszhangja igazolja”.*

Egyértelműen megállapítható, hogy a Közgazdasági és Gazdaságinformaticai Doktori Iskola törzstagjai:

Berlinger Edina, egyetemi tanár

Berde Éva, egyetemi tanár

Brodszky Valentin Péter, egyetemi tanár

Csóka Péter, egyetemi tanár

Fehér Péter, egyetemi docens

Fodor Szabina, egyetemi docens

Forgó Ferenc, professor emeritus

Gelei Andrea, egyetemi tanár

Kovács Erzsébet, egyetemi tanár

Kő Andrea, egyetemi tanár

Major Klára, egyetemi docens

Medvedev Péter, egyetemi tanár

Nováky Erzsébet, professor emerita

Rosta Miklós, egyetemi docens

Solymosi István Tamás, egyetemi tanár

Száz János, egyetemi tanár

Tasnádi Attila, egyetemi tanár

Vastag Gyula, egyetemi tanár

Vincze János, egyetemi tanár

Wimmer Ágnes, egyetemi tanár

a Kormányrendelet 2. § (3) bekezdés b) és c) pontjában foglaltaknak megfelelően folyamatos, magas szintű tudományos tevékenységet folytatnak.

A DI vezetője Vastag Gyula egyetemi tanár, az MTA doktora. Széleskörű tapasztalattal rendelkezik mind a hazai, mind a nemzetközi közgazdasági képzés területéről. Életpályája során több magyar felsőoktatási intézményben oktatott, de hosszú éveket tanított számos külföldi egyetemen is. Ezek közül a leghosszabb időt az Egyesült Államokban töltötte 1990-től 2006-ig, ahol a következő intézményekben oktatott: Kelley School of Business (Indiana University), Kenan Flagler Business School (University of North Carolina at Chapel Hill), Eli Broad Graduate School of Management (Michigan State University). Tudományos közleményeinek száma (254), és idézettsége (1303) kiemelkedő. Hirsch-indexe: 17. Publikációs listája folyamatosan kiemelkedő teljesítményt mutat. Alma materéhez visszatérve, kutatási rektorhelyettesként is segíti a BCE doktori iskolai stratégiáinak kialakítását és azok megvalósítását.

II.3. Az ESG-kritériumok szerinti értékelés

ESG 1.1 Minőségbiztosítási politika

Sztenderd: *Az intézmények rendelkezzenek publikus és a stratégiai menedzsment részét képező minőségbiztosítási politikával. Ezt a belső érintettek [azaz a hallgatók, az oktatók és a nem oktató személyzet] dolgozzák ki és valósítsák meg, megfelelő struktúrák és folyamatok révén, a külső érintettek [felhasználók, munkaadók, partnerek] bevonásával.*

A DI egy éves fennállása óta bár megteremtette minőségbiztosítási rendszerének szervezeti és szabályozási kereteit, ennek tartalmi kitöltése, a minőségbiztosítási eljárások teljes körű alkalmazásának kiaknázása jelenleg még folyamatban van.

A BCE a stratégiai menedzsment részét képező, publikus minőségpolitikával és minőségbiztosítási rendszerét szabályozó Minőségügyi Kézikönyvvel rendelkezik. A doktori képzések, azok sajátosságainak kezelhetősége érdekében önálló minőségbiztosítási rendszer keretében működnek. Az egyetemi minőségbiztosításhoz való kapcsolódást az intézmény a minőségpolitika azonosságával, és azt a doktori képzésekben értelmezhető minőségbiztosítási alapelvekkel biztosítja. A BCE az egyetemi Doktori (PhD) Szabályzat (EDSZ) keretében, doktori iskolai minőségbiztosítási tevékenységének szabályozása érdekében Minőségbiztosítási Szabályzatot fogadott el. A Minőségbiztosítási Szabályzat az ESG 2015-öt alkalmazza kiindulópontként úgy, hogy valamennyi ESG-kritérium mentén

azonosítja az adott kritérium érvényesülését szolgáló kulcsfolyamatokat, valamint az adott kritérium érvényesítése során követendő alapelveket (minőségbiztosítási szempontokat). A DI minőségbiztosítási rendszere a Minőségbiztosítási Szabályzat, illetve a DI Működési Szabályzata alapján épül fel. Ezek alapján a CDI szervezeti egység feladata – az intézményi stratégiával összhangban – a doktori képzések stratégiájának összeállítása, melyet az Egyetemi Doktori Tanács (EDT) fogad el. A doktori képzések stratégiája (Iskolából műhely – a doktori képzés megújításának koncepciója és megvalósítási terve) a szabályzatnak megfelelően stratégiai irányvonalakat, célokat, akciókat tartalmaz. A DI-re érvényes szabályozások alapján a DI-nek a doktori képzések stratégiájából kiindulóan, a DI Tanácsa (DIT) által elfogadott intézkedési tervet (ennek részeként minőségbiztosítási tervet) kell készítenie, mely célokat, intézkedéseket és célindikátorokat tartalmaz. A DIT-nek évenkénti beszámoló formájában kell értékelnie az intézkedési terv megvalósítását.

A doktori képzés minőségbiztosítási kerete megfelel az ESG-ben rögzített alapelveknek. A minőségbiztosítási keretek kialakítása a belső érdekeltek széles körű bevonása mellett történik (doktori iskolák vezetése, az egyetem minőségbiztosítással foglalkozó kollégái, törzstagok, oktatóik, Doktorandusz Önkormányzat [DÖK]), ötévente történő felülvizsgálat mellett.

A doktori képzések minőségbiztosításáért felelős személy a BCE-n a CDI főigazgatója, míg a DI-ben a DI vezetője. A DI vezetőjét minőségbiztosítási feladatai ellátásában kijelölt kolléga segíti.

A kiválóan kijelölt minőségbiztosítási keretek mellett ugyanakkor lényeges hangsúlyozni, hogy a DI a kialakulási feladatok végrehajtása során bár kiemelt célját meghatározta, intézkedési tervét (céljainak lebontását, stratégiából következő intézkedéseinek meghatározását, célindikátorok megállapítását) még nem rögzítette, szabályzat alapján meghatározott önértékelési ciklusát még nem működteti. A szabályzat implementálása más oldalról, a működési folyamatok területén megtörtént.

Az érdekeltek nézőpontjának vizsgálatára, hasznosítására a DI számtalan gyakorlattal rendelkezik. A hallgatói vélemények értékelésére a CDI Hallgatói Véleményezési (HalVel) rendszert működtet. A DÖK szavazati joggal vesz részt a Szenátus, a Doktori Kabinet és az Egyetemi Doktori Tanács munkájában, szintén szavazati jogot gyakorol a BCE oktatási, fogyatékosügyi, valamint kutatási bizottságaiban, amennyiben a döntés doktorandusz hallgatót érint, ezen felül egyetértési joggal kerül bevonásra a Kuratórium munkájába, amennyiben az adott kérdés érinti a doktoranduszok jogait.

A DI a hallgatói, témavezetői és a DI vezetése közötti háromoldalú interakció támogatása érdekében kutatói szemináriumokat működtet, valamint a BCE Kutatási Hetét hasznosítja (többek között). A külső érdekeltek bevonása érdekében a DIT külső tagokkal bír, valamint a

DI szoros együttműködést épített ki szakmai együttműködő partnerekkel (pl.: Gazdaságinformatikai Kutatási és Oktatási Fórum, SZTAKI, Magyar Mesterséges Intelligencia Koalíció). A DI működése óta célzottan monitorozza a munkaerőpiacot (doktori képzések területén, valamint az üzleti adatelemzés területén).

A PDCA-módszer (Plan-Do-Check-Act) alkalmazását az elfogadott szabályozási mechanizmusok lehetővé teszik, ugyanakkor a Minőségbiztosítási Szabályzat teljes körű implementációjáig érvényesülésük korlátozott. A mikroszintű folyamatok esetében a PDCA-logika érvényesítése érdekében a DI számtalan rutint alkalmaz. Ilyen rutinoknak tekinthető a doktori témák kiválasztása és meghirdetése, a hallgatói előrehaladás szabályozott értékelése, a tanszéki, intézeti keretekben félévente megrendezésre kerülő kutatási fórumok rendszere, a képzés mérföldkövei teljesítését megelőzően megszervezésre kerülő hallgatói konzultációk rendszere.

A DI (adott programjai mentén) kiterjedt kapcsolatrendszerrel rendelkezik, mely egyrészt biztosítja a doktori képzés nemzetközi légkörének fenntartását, másrészt a doktori képzés folyamatos fejlesztése érdekében a jó gyakorlatok azonosítását és implementálását.

Ajánlások

A Bizottság javasolja a működés eredményességét leíró beszámolókat, valamint az önértékelés alapjául szolgáló hallgatói véleményezés eredményei nyilvánosságának megteremtését, biztosítva ezzel az érdekeltek tájékoztatását, a transzparencia elvének érvényesülését. E fentiekén túl a Bizottság javasolja, a Minőségbiztosítási Szabályzat által meghatározott kulcsfolyamatok, eljárások leírását, megfelelőségük mérhetőségének megteremtését.

ESG 1.2 és 1.9 A képzési programok kialakítása és jóváhagyása, folyamatos figyelemmel kísérése és rendszeres értékelése

Sztenderdek: *Az intézmények rendelkezzenek folyamatokkal képzési programjaik kialakítására és jóváhagyására. A képzési programokat úgy kell kialakítani, hogy elérjék kitűzött céljaikat, beleértve az elvárt tanulási eredményeket. A program révén megszerezhető képesítés legyen világosan meghatározott és közzétett, utalással a nemzeti képesítési keretrendszer megfelelő szintjére, s ennek révén az Európai Felsőoktatási Térség képesítési keretrendszerére.*

Az intézmények folyamatosan kísérik figyelemmel és rendszeres időközönként tekintsék át képzési programjaikat, biztosítandó, hogy azok elérjék kitűzött céljaikat, illetve megfeleljenek a hallgatók és a társadalom igényeinek. Ezen értékelések eredményezzék a programok folyamatos javulását. Az ennek folytán tervezett vagy megtett intézkedéseket minden érdekelt felé közölni kell.

A DI jelenleg két képzési programmal rendelkezik: közgazdaságtudományi és gazdaságinformatikai. A programok kialakításánál a nemzetközi trendeket és elvárásokat vették figyelembe, a képzésben nagyon hangsúlyos a matematikai megalapozottság. A közgazdasági modellezés elképzelhetetlen erős kvantitatív alapok nélkül. A közgazdasági képzés három alappillérre épül: mikro- és makroökonómia és ökonometria.

A DI közgazdaságtudományi programján belüli alapozó képzést követően a hallgatók döntenek, hogy milyen területen kívánnak tovább fejlődni: a klasszikus matematikai közgazdaságtan területét, illetve a matematikai pénzügyek területét részesítik-e előnyben. Ugyanakkor viszonylag nagy szabadsága van a doktoranduszoknak, mert ha nem ezeken a területeken kívánnak elmélyülni, úgy szabadon választhatják bármely közgazdasági területet. Akár pl. az egészségmenedzsment specializációt is, melyet a Gazdálkodástani Doktori Iskolától vettek át.

A DI gazdaságinformatika programjának képzési tervét elsődlegesen a gazdaságinformatika területének meghatározó nemzetközi és hazai kutatási irányvonalak határozták meg, mivel a BCE egyértelműen a nemzetközi szinten kíván szerepet vállalni a közgazdasági és a gazdaságinformatikai képzésben is. A képzési program kialakításának egyik alapelve azt volt, hogy a hallgatók az első képzési év során olyan erős módszertani alapozást kapjanak, amely hatékony támogatást nyújt számukra a gazdaságinformatikai kutatások végrehajtásához.

A képzési programokat a DIT fogadja el, amely testület jogosult a programot érintő tartalmi vagy személyi változások jóváhagyására is. Emellett külső partnerek és a DI mellett működő Tanácsadó Testület (Advisory Board) is véleményezi a program felépítését és a kurzusok tartalmát. Az előrehaladás és az egyes kurzusok kreditelismerése világos, ezeket az EDSZ egyértelműen meghatározza. A más felsőoktatási intézményből való átvétel, illetve az egyéni felkészülésben való részvétel feltételei és beszámítási lehetőségei is jól kiolvashatóak a szabályzatokból. A képzési és kutatási szakasz egyes állomásinak kreditértékű szabályozása pedig a DI Működési Szabályzatában részletesen meghatározásra került.

A munkaerőpiaci igényekről a DI rendszeresen készít felméréseket, ezek megismerését követően megállapítható, hogy szabályozott a kapcsolata a gazdaság szereplőivel. A DI fő erőssége az erős módszertani háttér, amely számos esetben igénye a munkaadóknak és komparatív előnyt jelent a végzett hallgatóknak a munkaerőpiacon. A kurzusok tartalmát tehát az előzőekben ismertetett célokhoz kell igazítani, azaz, hogy a hallgatók olyan mélyen megalapozott módszertani képzést kapjanak, amely hatékony támogatást nyújt számukra a gazdaságinformatikai kutatások végrehajtásához.

A tematikák kidolgozása a tantárgyfelelősök feladata, akik a specializáció vezetőjével, vagy a programigazgatóval egyeztetik az aktuális tartalmat. A kurzusokat a DI az intézetektől rendeli meg. Ebből következően elkerülhetetlen a folyamatos egyeztetés a DI vezetése és az intézetek

vezetése között. Új tantárgy esetén a tartalmat a DIT hagyja jóvá. Az esetleges módosításokat megalapozó közvetlen visszajelzések folyamatának rendszere kiépülőben van, teljességében még nem alakult ki.

A 2020-as operatív tantervből nem derül ki a tárgyak típusa (előadás/szeminárium) – a lefolytatott interjúk alapján jellemzően előadásokat hirdetnek meg. A DI ODT profilján elérhető Képzési Terv (a régi típusú képzésre) tartalmazza a fúzió előtti 2019-es tanterveket, de a DI honlapján nem ez a dokumentum érhető el.

A végzett hallgatók elhelyezkedési esélyei igen jók, fokozatszerzés után szinte azonnal találnak munkát. A DI képzési alprogramjainak fejlesztése az „Ott vagyunk, ahol a fejlődés van.” szellemében történik. Ennek jegyében készülnek a nemzetközi akkreditáció (AACSB) kiterjesztésére a DI-re is, amelynek céldátuma 2022 tavasza.

Ajánlások

A teljeskörű és egységes tájékoztatás érdekében, fontos lenne a tárgytypusok feltüntetése az operatív tantervben, illetve a különböző felületeken elérhető Képzési Tervek összehangolása.

Az egyes kurzusok eredményességének mérése, indikátorok pontos meghatározása és a rendszeres visszacsatolás rendszerének kiépítése., vagyis az elvárásokhoz képest a követelményeknek való megfelelés mérése és értékelése. Itt elsősorban statisztikai mutatókra gondolunk. Pl. kiselőadások, a konferencia részvételek száma és aránya, a kurzuson résztvevők körében, vagy a kurzuson teljesített kreditek aránya az elérhető maximálishoz képest.

A témavezetők munkájának rendszeres értékelése mellett a tantárgyfelelősök tevékenységének rendszere figyelemmel kísérése.

ESG 1.3 Hallgatóközpontú tanulás, tanítás és értékelés

Sztenderd: *Az intézmények biztosítsák képzési programjaik olyan megvalósítását, amely aktív szerepre ösztönzi a hallgatókat a tanulási folyamat létrehozásában. A hallgatók értékelése tükrözze ezt a megközelítést.*

A témavezetők és doktoranduszok közötti kapcsolattartás intenzitása megfelelő, a hallgatói visszajelzések alapján elégedettek a témavezetők munkájával. A témavezetőkről a HalVel rendszer segítségével kérnek visszajelzést a hallgatóktól, továbbá a programigazgatók rendszeresen (fél évente) egyeztetnek a PhD-hallgatókkal és a témavezetőkkel a hallgató előrehaladásáról a kreditelszámolási időszakban. A doktori képzés általános stratégiája alapján a képzésben a kontakt órák számát csökkentik, amely által az önállóan végzett kutatások súlya nőtt.

A doktori tanulmányokkal kapcsolatos információk és az ehhez kapcsolódó kommunikáció sokat fejlődött az elmúlt években. A DI értékelésre vonatkozó szabályai és eljárásai alkalmasak a hallgatók előrehaladásának nyomon követésére, az értékelés pártatlansága biztosított. A kreditek folyamatos ellenőrzése mellett az egyes tanulmányi mérföldkövek elérésekor a hallgatóknak hosszabb tudományos igényű dolgozatokban kell beszámolni az elért eredményekről. Az előrehaladás monitorozását többek között az évente megrendezett PhD-konferencia is biztosítja (a DI létrejöttének évében, 2020 decemberében rendezte meg először). A konferencián a hallgatók előadják az eredményeiket, amelyeket egyrészt a többi hallgató véleményezi, másrészt felkért szakértők bírálják. Kutatási fórumokon (fél éves) és intézeti szinten heti szemináriumok vannak, ahol szintén megoszthatják az eredményeiket a hallgatók. A követelmények egyértelműek, kérdés esetén a hallgató fordulhat a programigazgatóhoz. Egyéb tevékenységért is szerezhető publikációs kredit (pl. fejlesztés, adatgyűjtés).

A hallgatói panaszkezelés szabályai többnyire az EDSZ-ben vannak rögzítve. Minden más esetben a HTJSZ és Foglalkoztatási Szabályzatban került rögzítésre.

A DI elősegíti a doktoranduszok oktatói és kutatói orientációját, foglalkoztathatóságát. Elvárt a doktoranduszoktól, hogy bekapcsolódjanak az alap- és mesterképzésbe, teljes vagy részleges óratartással, illetve szakszemináriumok tartásába, továbbá TDK-témavezetés, mentorálás, hospitálás vagy a kurzussal kapcsolatos adminisztráció segítése is kredittel elismerhető tevékenység. Az EDSZ és a DI Működési Szabályzatában a minimális és maximális kreditek meg vannak határozva, de a hallgatók ezen felül is oktathatnak, amely az intézetvezetőktől függ. A túlterhelés elkerülése érdekében a BCE foglalkoztatási szabályzata leírja, hogy a CDI főigazgatójának jelenteni kell a doktoranduszok által végzett oktatási tevékenységeket az adott intézeteknek. Ezt a kimutatást monitorozzák és kiugró érték esetén megkérdezik a doktoranduszt, hogy mi áll ennek hátterében.

A hallgatók számára számos kutatási projektben való részvételi lehetőség adott, pl. KDP, ÚNKP, EFOP 361 és EFOP 363. A DI szakmai, ipari és kutatóintézeti partnereinek (SZTAKI, KSH, MNB) keresztül támogatja a hallgatók kutatási tevékenységét. A hallgatókat bevonják az egyetemi és az intézeti kutatási workshopokba is (pl. Ipar 4.0 workshop).

Ajánlások

A DI meghirdetett néhány speciális tárgyat, amire kevesen jelentkeztek, ezért nem indultak. Ezeknek a jobb kommunikációja ajánlatos lehet.

A vállalati oldal érdeklődése, illetve a felmerülő igények koordinálása és szorosabb kapcsolat kialakítása növelheti a hallgatók tapasztalatát.

Az együttműködés a Ljubljanoi Egyetemmel és a HPC-elérhetőség sokat jelenthet ezen a területen a hallgatóknak. Az együttműködés meghosszabbítása vagy a magyarországi szuperszámítógépekhez való hozzáférés kiépítése javasolt.

ESG 1.4 A hallgatók felvétele, előrehaladása, tanulmányaik elismerése és a képzítés odaítélése

Sztenderd: *Az intézmények következetesen alkalmazzák a teljes hallgatói életciklust lefedő, előzetesen meghatározott és közzétett szabályzataikat, például a hallgatók felvétele, előrehaladása, tanulmányaik elismerése és a képzítés odaítélése tekintetében.*

Az EDSZ egyértelműen rögzíti a felvételi kereteket mind a szervezett doktori képzésre, mind az egyéni felkészülőkre vonatkozóan (pl. minimum kritériumok, benyújtandó dokumentumok, értékelési skála és elérendő minimum pontszám [100/67 pont]). A szabályzatnak megfelelően a DI-specifikus követelményeket a DI Működési Szabályzata rögzíti.

Az EDSZ értelmében a CDI a Felsőoktatási Felvételi Tájékoztatóban, valamint a DI honlapján teszi közzé a felvételi felhívást. A DI honlapján elérhető részletes felvételi tájékoztató megnevezi az EDSZ releváns paragrafusát, a kutatási terv terjedelmi és tartalmi követelményeit, a szóbeli nyelvét, az egyes teljesítmények pontértékét, az egyes programok tervezett létszámát. A szóbeli felvételi nyelvről nyújtott tájékoztatást pontosítani javasolt: a Működési Szabályzat, valamint a honlap alapján, angol nyelvvizsga hiányában ellenőrzik a jelentkező nyelvtudását. Az interjú elhangzottak alapján azonban különbség van a két program felvételi vizsgája között: a gazdaságinformatika félig angolul, a közgazdasági teljesen angolul folyt.

Az egyéni felkészülők felvételi kritériumairól a honlap nem nyújt tájékoztatást.

Az önértékelés, valamint a szabályzatok alapján a külföldi felvételizőknek (többségük Stipendium Hungaricum ösztöndíjas) ugyanazon feltételeknek kell megfelelniük a felvételi során.

Az EDSZ alapján *„Az illetékes DI vezetője a programigazgatóval és/vagy a specializációvezetővel konzultálva – a felvételi vizsgán elért eredmény alapján – előírhatja szintre hozó (konverziós vagy felrészítő) kurzusok teljesítését is felvett doktorandusz számára”*. A DI többi szabályozó dokumentum nem tér ki az említett kurzusok teljesítési feltételeire, amit pótolni javasolt a tanulmányi követelmények időben történő kommunikációja érdekében.

A doktori képzés tanulmányi követelményeinek keretét az EDSZ tartalmazza, ezen felül a DI Működési Szabályzatában meghatározhatja és meg is határozza a minimálisan előírt

publikációs krediteken felüli, kiegészítő követelményeket (5.3-as fejezet). Ennek megfelelően az egyes doktori tevékenységekhez, a programokon belül egységesen és tisztán, beazonosítható a teljesítendő publikációs elvárás és az ahhoz tartozó pontszámítás. Mind a komplex vizsgára, fokozatszerzési eljárásra, munkahelyi és nyilvános vitára vonatkozik, hogy a jelentkezés előfeltétele a publikációk MTMT-ben való rögzítése, valamint szerzői felelősségvállalás az adatok helyességére nézve. A DI-ben felmenő rendszerben került bevezetésre a jelenleg is érvényes publikációs követelményrendszer.

A képzési és kutatási szakaszban kötelező oktatási/oktatásszervezési tevékenység (minimum 6 kredit) részletesen szabályozva van a DI Működési Szabályzatában.

A nyelvi követelményeket az EDSZ rögzíti, azonban a második nyelvként elfogadható nyelvek köre nem teljesen tisztázott, a DI Működési Szabályzata sem tartalmaz előírást. A kötelező angol mellett *„a másik idegen nyelv vonatkozásában elvárás, hogy azon a doktorandusz által művelt tudományágban biztosított legyen a kutatási eredmények rendszeres és magas szintű publikálási lehetősége (ennek tényét a doktori fokozatszerzésre jelentkező hallgatónak kell igazolnia és a Doktori Iskola Tanácsának jóváhagynia).”*

Az EDSZ részletesen definiálja a tudományos publikációként elfogadható írások körét, és bemutatja az abszolutórium megszerzésének, valamint a fokozatszerzéshez szükséges publikációs követelményeket, mindezt a DI Működési Szabályzata kiegészít specifikus előírásokkal (8.4 fejezet, ill. az 5. melléklet).

A CDI honlapján az új doktori képzési rendre kétféle EDSZ érhető el:

1. *A Budapesti Corvinus Egyetem Doktori Szabályzata 2016. szeptember 1. után indult képzés esetén* (fejlécében 2020. január 1. szerepel, 70 oldal),
2. *Egyetemi Doktori Szabályzat 2020* (fejlécében 2020. október 15. szerepel, 39 oldal). Az 1. dokumentum címét, valamint hatályát pontosítani szükséges, hogy egyértelmű legyen, mely doktori évfolyamokra vonatkozik. A 2. szabályzathól pedig hiányoznak a disszertáció és téziszfüzet terjedelmére, példányszámára vonatkozó előírások és formai követelmények, illetve pl. a 6-7. mellékletek (Műhelyvita forgatókönyve és jegyzőkönyve), melyekre utalást tesz a DI Működési Szabályzata.

A kötelező műhelyvita és nyilvános vita feltételrendszerét, szabályait az EDSZ tartalmazza, melyet a DI Működési Szabályzata kiegészít (pl. az értekezés-tervezet/disszertáció hossza és lehetséges nyelvei). Az értekezés minősítéséről az EDSZ (28. §) megfelelő részletességgel rendelkezik.

Az EDSZ részletesen szabályozza a komplex vizsga követelményeit és eljárásrendjét, melyet a DI Működési Szabályzatában tovább részletez (pl. *„A programigazgatók a témavezetők bevonásával az elméleti-módszertani vizsgarészhez minden vizsgázó számára legalább két témakört állítanak össze.”*). Mivel az elméleti vizsgarésznél a témakörök személyre szabottak,

illetve a DI Képzési Terve sem rögzíti az elméleti részhez kijelölt és számon kérhető tárgyakat/témaköröket (és szakirodalmat), a DI eltér az ODT komplex vizsgára vonatkozó előírásától. Ugyanígy a 2016–2020 közötti doktori évfolyamokra érvényes EDSZ pontatlanul szabályozza a komplex vizsga ismételhetőségét: *„Sikertelen „disszertációs” vizsgarész esetén a doktorandusz-hallgató nem ismételheti meg az adott vizsgaidőszakban a vizsgát, de két passzív félévet igénybe vehet.”*

A tantárgyi tematikák egyetemi szintű űrlap formájában, a BCE honlapján érhetőek el (Képzés/Tantárgyak menüpont) jelszóval védett felületen, valamint a kurzus Moodle, illetve Teams felületén is.

Az elmúlt öt évben mindösszesen három, egyenként féléves megvalósult részképzést dokumentált a két összeolvadó DI. Az önértékelés alapján a DI a külföldi kutatási tevékenységet, ill. részképzést anyagilag támogatja. A Működési Szabályzat rögzíti, hogy a részképzések megfeleltetése a programvezető hatásköre, és legfeljebb két tárgy ismertethető el tanulmányi kreditért. Az EDSZ alapján, a külföldön végzett oktatási tevékenység elismertethető, mely a programigazgató hatáskörébe tartozik, a külföldön végzett kutatási kreditek elismertetési módja pedig megegyezik a hazaiakkal.

Összességében megállapítható, hogy az EDSZ, valamint a DI dokumentumai biztosítják a képzéshez és tudományos előrehaladáshoz szükséges keretrendszert.

Ajánlások

A felvételi során benyújtandó kutatási terv formai, ill. tartalmi követelményeit jelenleg a DI honlapjának Felvételi menüpontja alatt ismerhetik meg az érdeklődők. Javasolt lehet ezeket a követelményeket a DI Működési Szabályzata releváns fejezetében is rögzíteni.

A Működési Szabályzat 1. sz. mellékletében (*Szemponatok a kutatási terv elkészítéséhez*) rögzített követelményt javasolt a szabályzat főszövegében, hangsúlyosabb helyen feltüntetni (*„A hatodik félévben aktuális kutatási fórum keretében már a disszertáció egyik fejezetét kell bemutatni.”*).

A tárgyleírásokat a DI honlapján is érdemes lenne megjeleníteni, megkönnyítve a felvételiző és átjelentkező hallgatók tájékozódását is.

A könnyebb tájékozódás érdekében javasolt a DI Működési Szabályzatának tartalomjegyzékében címmel feltüntetni az egyes mellékleteket.

A mobilitás ösztönzésére nagyobb hangsúlyt javasolt fektetnie a DI-nek, a vírushelyzetet követően.

ESG 1.5 Oktatók

Sztenderd: *Az intézmények biztosítsák, hogy oktatóik megfelelő kompetenciával rendelkezzenek. Alkalmazzanak méltányos és átlátható eljárásokat oktatóik toborzására és továbbképzésére.*

A doktori.hu adatai alapján a témavezetők száma 41 (60 témakiíró), a törzstagok, oktatók és témavezetők együttes száma pedig 117. Az oktatók, témavezetők közül többen mindkét programban tevékenyen részt vesznek. A DI mind a 19 törzstagjáról kijelenthető, hogy magas szintű kutatómunkát folytat, és az előírásoknak is megfelelően rendszeresen publikál. Mind a témavezetést, oktatói és törzstagságot nézve az állomány kiegyensúlyozott, az egyes szakterületek reprezentálása megfelelő, kiegyenlített. Különösen biztató, hogy a fiatal generáció tudományosan jól halad, így az utánpótlás biztosítottnak látszik, a törzstagságot is beleértve.

Az EDSZ részletezi a törzstaggal szemben előírt szakmai-tudományos és munkajogi feltételeket (8. §). A szakmai elvárások között számszerűsítve szerepel az elvárt publikációs tevékenység, valamint a fokozatszerzéseknél témavezetőként való részvétel. További elvárás a releváns adatbázisok (MTMT, doktori.hu) folyamatos frissítése, és a témakiírás. A DI Működési Szabályzata további feltételeket a törzstagsággal szemben nem támaszt.

A törzstagsághoz hasonlóan az EDSZ részletesen leírja a témavezetőkre vonatkozó szabályokat és velük szembeni elvárásokat is (9. §). A leírás kitér a maximális témavezetett hallgató létszámra (6 fő), a hallgatói/témavezetői értékelés módszertanára, a kettős témavezetésre, a hallgatókkal való konzultációs elvárásokra és a témavezetésért járó díjazásra. A DI Működési Szabályzatának 4. fejezete részben ismétli az itt leírtakat, illetve további implementációs részleteket ad meg. Nevezetesen, hallgatói részről a témavezetői értékelés a BCE HalVel rendszerében tehető meg, valamint a témavezető-váltás a programigazgatóknál kezdeményezhető, akiknek további jogköre még a témavezető munkájának folyamatos ellenőrizhetősége. A Működési Szabályzat az EDSZ-ben leírtakon túl további formális feladatokat ír elő a témavezetők számára, miszerint a témavezetett doktorandusz által elkészített beszámolót adott formában értékelniük kell a DI számára a tanév végén (komplex vizsgához is ez ad alapot), rövid beszámolót kell készíteni a saját munkájukról, irányítaniuk/az intézetvezetővel koordinálniuk kell a doktorandusz oktatásikredit-szerzési tevékenységét.

A DI oktatói esetében mindenképpen figyelmet érdemlő szempont, a BCE egészéhez köthető modellváltásból fakadó változások hatása. Ezek közül a DI tevékenységét különösen érintik a választható életpályamodellek alakulása. Ennek megfelelően van mód oktatói, kutatói, illetve kiegyensúlyozott modell választására, ahol is a modellekhez különböző oktatási és kutatási elvárások járnak. A doktori képzés tekintetében mindenképpen kiemelt figyelmet

érdemelhet majd a kutatási vonal, viszont a lefolytatott interjúk alapján egyelőre az oktatók nagy többsége a kiegyenlített modellt választotta. Mivel a rendszer még nagyon új, ezért releváns kiértékelés nem tehető, de a következő akkreditációkor már ez a hatás is tanulmányozandó. A választott modelltől függetlenül jó gyakorlat, hogy a PhD kurzustartás beszámítható a kötelező óraterhelésbe, ami értelemszerűen emeli a PhD-képzés színvonalát az oktatói terhelés csökkentésével.

A DI oktatói, témavezetői infrastrukturális támogatottsága megfelelő, beleértve a könyvtári szolgáltatásokat, illetve a munkaeszközökkel való ellátást; kiemelhető például a pandémia által megkövetelt online tevékenységek ilyenén támogatása. A felmerülő oktatói, témavezetői igényeket ugyanolyan módon (elektronikus felületen) lehet jelezni, mint az Egyetem bármely más polgára esetében.

Ajánlások

Egyenetlenségek figyelhetők meg az oktatott PhD-kurzusok számát tekintve, célszerű a bizonyos fokú kiegyenlítés lehetőségének megvizsgálása törzstagi/témavezetői/oktatói vonalon egyaránt.

A DI létszáma az utóbbi időszakban ugrásszerűen emelkedett. Ennek megfelelően különösen fontossá válhat a tanulmányaikat nem befejező, illetve a pályaelhagyó doktoranduszok témavezetőinek ellenőrzése a DIT által.

Nem teljesen tisztázott a vezetői kapcsolat formája, amennyiben belső és külső témavezető is irányítja egy doktorandusz munkáját. Célszerű ezen részletek tisztázása.

Az interjúk alapján jelenleg az oktatók zöme a „kiegyenlített” életpályamodellt választja. A modell evolúciójával párhuzamosan célszerű lehet a „kutatói” modell és a DI működésének minél jobb összehangolása a kutatási minőség emeléséhez.

Javasolt a MAB hatályon kívüli akkreditációs követelményeire történő utalások eltávolítása a szabályzó dokumentumokból (például a Doktori (PhD) Szabályzatban olvasható: *„Az egész életművét tekintve legyen legalább 10 olyan közleménye, amely a MAB törzstagi akkreditációs követelményeinek megfelel, ezek közül legalább 5 az akkreditációs eljárást megelőző 5 évben jelent meg.”*).

ESG 1.6 Tanulástámogatás és hallgatói szolgáltatások

Sztenderd: *Az intézmények megfelelő finanszírozási forrásokkal rendelkezzenek a tanulási és tanítási tevékenységekhez, valamint biztosítsanak adekvát és könnyen hozzáférhető tanulástámogató feltételeket és hallgatói szolgáltatásokat.*

A doktori képzéshez szükséges infrastruktúra (oktatás és tanulás céljára szolgáló helyiségek és eszközök, szakirodalom, adatbázisok, laborok, informatikai rendszerek) mennyisége,

minősége és hozzáférhetősége megfelelő. A DI profiljában kiemelkedő szerepet játszik a digitális eszközök használata, amelyet a pandémiás helyzet tovább erősített. Ezt segítve a központi keretből beszerzésre kerültek a digitális oktatást és tanítást segítő eszközök, mint például webkamerák és headsetek. A digitális oktatást tovább erősítheti a virtuális labor létrehozása, amihez Azure Cloudot használnának. A doktoranduszoknak biztosítanak ezenfelül notebookokat is.

Az Informatikai Szolgáltató Központ vezetése előkészítette még a vírus előtt a Teams rendszer bevezetését. Az Informatikai Szolgáltató Központ tapasztalata szerint a pandémiás helyzetben megugrottak a megkeresések száma, de ennek kezelése zökkenőmentesen zajlott. A BCE Könyvtárán keresztül számos nemzetközi online folyóirat adatbázisa elérhető, ezek egy részét az EISZ biztosítja, másik részére az Egyetem közvetlenül előfizet, így a doktoranduszok számára az EBSCO, a ScienceDirect, a Taylor and Francis, a Wiley, Elsevier által megjelentetett folyóiratok rendelkezésre állnak, amelyhez minden doktorandusznak biztosított VPN-szolgáltatása van. A könyvtárnak emellett van készletnyi szolgálata, amelyet a hallgatók többféle formában is igénybe vehetnek (például e-mail, úrlap, chat).

Az eszközparkban több mint 400 laborgép áll rendelkezésre, ezek modernizálása folyamatos, amely idén 220 laborgép cseréjét jelenti. Folyamatban van nagyobb kapacitású szerver beszerzése adathányászathoz, jelenleg a folyamat a hardverspecifikáció meghatározásánál tart. Szoftverek terén sok alkalmazás áll a hallgatók rendelkezésre, ilyen program a MATLAB, SAS, JMP, nVIVO és a MAXQDA.

A hallgatói ügyintézésben a DI saját programkoordinátorán kívül részt vesz a Corvinus Doktori Iskolák referense és tanulmányi koordinátora. A programkoordinátor feladatköre rendkívül széles, napi kapcsolatot tart az oktatókkal, a témavezetőkkel és a doktoranduszokkal. A komplex vizsga szervezése és a disszertáció nyilvános védésének szervezése az Egyetemi Doktori Irodában (EDI) zajlik a DI asszisztensével szoros együttműködésben.

A tanulmányi ügyekkel kapcsolatos információk a hallgatók számára elérhető felületen megtalálhatók, az ügyintézés minősége kielégíti a hallgatók igényeit. A külföldi hallgatóknak elérhetőek fórumok a DI vezetésével, ahol tájékoztatást kaphatnak, illetve itt felméri az oktatási igényeket is.

A hallgatói képviselő megfelelő, a DÖK-nek vannak szervezett programjai (akadálymentesítő és közösségformáló programok). Több rendezvényt is szerveznek, ilyen volt a karácsonyi eseményük is, illetve terveik közé tartozik egy gólya PhD-rendezvény, amelyet ősszel rendeznének meg. Tanulmányi és szociális nehézségek esetén mentális és anyagi támogatások is elérhetők. A DÖK a hivatalos kapcsolattartáshoz a Neptun rendszerét használja (az EDI bevonásával), de alternatív kommunikációs csatornákat is igénybe vesznek

(facebook, honlap). Rendszeresen végeznek felmérést a hallgatók körében (pl. nyelvi követelményekkel kapcsolatos észrevételekről).

A doktoranduszoknak lehetőségük van részt venni a nemzetközi tudományos életben, amelynek egyik formája, hogy a DI, az anyagi lehetőségeihez mértén, támogatja a hallgatók külföldi konferenciákon való részvételét. Továbbá a BCE stratégiai célkitűzése az oktatói gárda nemzetköziesítése, amelynek része a vendégelőadók számának növelése.

Ajánlások

A Doktoranduszok Országos Szövetségén (DOSZ) keresztül a DÖK kapcsolatban van az Eurodoc-kal, azonban javasolt erősíteni az együttműködést mind a DOSZ releváns Tudományos Osztályaival (például Matematikai és Informatikai Tudományos Osztály), illetve az Európai Doktorjelöltek és Junior Kutatók Tanácsával is.

A külföldi hallgatók biztosítással kapcsolatos (TAJ-kártya) tájékoztatása hiányos, érdemes lehet rendszeresen valamilyen fórumot vagy megbeszélést szervezni a külföldi hallgatók segítésének érdekében.

A szabályzatok angol nyelvű fordításai a külföldi hallgatók visszajelzései alapján bonyolultak és nem elég egyértelműek. A hallgatókkal egyeztetve a kérdéses részeket felül lehetne vizsgálni vagy érdemes lehet tisztázni.

Fejleszteni lehetne a kapcsolatépítési lehetőségeket (pl. internship).

A Doktorandusz Önkormányzat küldötteinek fele külföldi, ami akadályokat állít az érdekképviselő felé, de indulástól fogva kétnyelvűek szerettek volna lenni. Meg kell határozni azokat a kereteket, amik között a külföldi delegáltak is dolgozni tudnak. Szervezetten nincs elkülönült részképviselő a külföldi hallgatóknak, esetleg javasolt lehet egy nemzetközi hallgatókkal foglalkozó alelnök kinevezése.

ESG 1.7 Információkezelés

Sztenderd: *Az intézmények gyűjtsenek, elemezzenek és használjanak releváns információkat képzési programjaik és egyéb tevékenységeik irányítására.*

A DI által rendszeresen gyűjtött információt jelent a fokozatszerzési arány, a hallgatói teljesítmény, a hallgatók publikációs teljesítménye, a hallgatók által teljesített kreditek megfelelése, a hallgatók által tartott órák száma, a munkáltatói igények jellege, valamint a képzéssel való hallgatói elégedettség. Az egyes adatkörök rendszerezett gyűjtése a doktori képzésben jól szervezett gyakorlatot jelent. A fokozatszerzési arány rendszeres gyűjtése az EDI feladata, a hallgatói teljesítmény értékelését a témavezetők végzik (szabályozott eljárás mentén) a programigazgatók összegzése és jóváhagyása mellett. A hallgatók publikációs

teljesítménye szintén a programigazgatók által kerül összegzésre, míg a hallgatói kreditek monitorozása a tanulmányi referens feladata. A hallgatók által tartott órák számát az EDI adatgyűjtése mellett a CDI főigazgatója monitorozza. A munkáltatói igények vizsgálatára a DI célzott felméréseket alkalmaz. A hallgatói véleményezés rendszeres vizsgálata a CDI felelősségi körében történik. Az adatgyűjtés rendszeressége (az elmúlt egy évben) igazolható, valamennyi adatkör mentén félévente, évente adatösszegzés készült. A DI formálisan kialakított pályakövetési rendszert nem alkalmaz, informálisan összegzi a tapasztalatokat a témavezetők, illetve a DI vezetésének kapcsolati hálóján keresztül.

Az adatok értékelése folyamatos gyakorlatot jelent. A hallgatói teljesítményekre vonatkozó információkat a programigazgatók értékelik, szükség esetén a témavezetők és a hallgatók bevonásával, míg a képzés egészére vonatkozó információkat a DI vezetése tárgyalja.

A DI céljait leképező indikátorok mentén az akkreditációs interjúk időpontjáig (intézkedési terv, illetve beszámolási gyakorlat hiányában) nem gyűjtött és értékelt adatokat. Mindezek alapján a minőségbiztosítási célok bizonyítékok mentén megvalósuló értékelésének megfelelése részleges. A szabályozási keret megfelelése igazolható, ugyanakkor annak gyakorlata az intézkedési terv és a beszámoló gyakorlatának implementációját követően veheti kezdetét.

A képzéssel kapcsolatos hallgatói véleményezés értékelésébe a DÖK bevonásra kerül. A hallgatói érdekképviselő bevonásra kerül az EDT, valamint a DI vezetésének munkájába, mely mentén aktív szerepet vállal a fejlesztési jellegű kezdeményezések értelmezésében, formálásában.

Az oktatók, témavezetők információelemzésbe történő bevonása megvalósul egyrészt a DIT munkáján keresztül, másrészt a releváns területek esetében (hallgatói teljesítmények és egyes részterületeinek értékelése) közvetlen módon. A külső érdekelteknek az információelemzésbe és -értékelésbe való bevonása formálisan megtörténik a DIT, valamint az EDT külső tagjain keresztül. A külső érdekeltek információelemzésbe és -értékelésbe történő további bevonása a DI vezetése számára lehetőséget jelent, de nem tekinthető szabályozott kérdésnek.

Ajánlások

Mindenképpen javasolható a fokozatot szerzettek pályakövetésének szisztematikus kiépítése. Minderre megoldást jelenthet az ALUMNI tervezett követésének megvalósítása, de az intézetek, tanszékek információinak rendszeres összegzése, és értékelése éppúgy.

Javasolt továbbá az ESG-szemponatok érvényesülését szolgáló kulcsfolyamatok megfeleléségének indikátorok mentén történő leírása és megfigyelése, mellyel a DI működésének monitorozása teljessé tehető.

Végül javasolt a külső érdekeltek szerepének azonosítása a minőségfejlesztés gyakorlatában, ennek megfelelően pedig bevonásuk megvalósítása a releváns információk elemzésébe, értékelésébe, fejlesztési javaslatok megfogalmazásába.

ESG 1.8 Nyilvános információk

Sztenderd: *Az intézmények teygenek közzé világos, pontos, objektív, naprakész és könnyen hozzáférhető információkat tevékenységükről, benne képzési programjaikról.*

A BCE főoldaláról a CDI, valamint a DI honlapja több irányból is megközelíthető (Felvételi/Doktori jelentkezés 2021 vagy Képzés/Doktori képzés vagy Az Egyetem/ Corvinus Doktori Iskolák menüpontok). A honlapo(ka)t az EDI munkatársai frissítik, a DI honlaprészéért kiemelten a DI asszisztense felel.

A honlap „A Doktori Iskoláról” menüpontja részletesen ismerteti az elérhetőségeket, a DI törzstagjait, programigazgatóit, valamint a DIT összetételét is a doktorandusz képviselő kivételével.

A felvételi információk elérhetőségét az 1.4-es fejezet részletezi. A költségtérítés összege mind a magyar, mind az angol honlapon (Főoldal/Képzés/Doktori Képzés) fel van tüntetve, ugyanakkor a minimálisan elérendő pontszámról nem található információ a felvételi felhívásban.

Az egyes programokat bemutató almenük részletessége jelentősen eltér. A vendégoktatók, nemzetközi kapcsolatok bemutatása tekintetében a gazdaságinformatika program sokkal részletesebb. Az együttműködési megállapodások is ez alatt a program alatt érhetők el, melyek még a fúzió előtt Gazdaságinformatika Doktori Iskolához kapcsolódnak és tartalmukat tekintve is frissítésre szorulnak (pl. MTA SzTAKI delegáltak köre).

Az egyes programokhoz tartozó témavezetőkről igen, az oktatókról azonban nem nyújt tájékoztatást a honlap. Ami a témakiírások nyilvánosságát illeti, a doktori.hu-ra mutató link formájában biztosított.

A honlapról elérhetők a munkahelyi és nyilvános vita meghívói, a DI a fokozatot szerzettekről és elhelyezkedésükről azonban nem nyújt tájékoztatást. A DI-ben készült disszertációk és tézisek tételiesen elérhetők a védések meghívóinál, emellett a Corvinus Egyetem Könyvtára által gondozott Corvinus Repozitórium gyűjti a dokumentumokat.

A hallgatók és oktatók tájékoztatása a honlapon keresztül, körlevélben, valamint a Corvinus Hírlevélen keresztül történik.

A két program bemutatásának felépítését javasolt összehangolni mind magyar, mind angol nyelven. Mindemellett a DI, az információk nyilvánossága tekintetében, megfelel a sztenderdnek.

Ajánlások

Az önértékelésben említett tanácsadó testület (Advisory Board) összetételéről és feladatairól javasolt tájékoztatást nyújtani a DI honlapján.

A disszertációk könnyebb kereshetősége érdekében, javasolt a Corvinus Repozitóriumra vezető link elhelyezése a honlapon.

Javasolt a Pályázati lehetőségek menüpont naprakészen tartása.

Javasolt az angol honlap About/Curriculum menüpontját feltölteni vagy törölni (figyelemmel arra, hogy most üres és a Képzési Terv elérhető a For our Students/Curriculum alatt). Ugyanez érvényes az Operational Regulations dokumentumra is (az About és a For our Students menüpontok alatt is elérhető).

Javasolt a DI egyes programjain oktató kollégákról tájékoztatást nyújtani a honlapon.

A BCE főoldalán a Hallgatóknak/ Doktorandusz Önkormányzat menüpont bemutatja a DÖK működését elérhetőségekkel és felsorolja azokat a testületeket, ahova delegálnak képviselőket. Ebben a menüpontban érdemes lehet név szerint feltüntetni a delegáltakat.

ESG 1.10 Rendszeres külső minőségbiztosítás

Sztenderd: *Az intézményeket rendszeres időközönként külső minőségbiztosítás alá kell vetni az ESG szerint.*

A DI a MAB doktori iskolákra vonatkozó akkreditációs eljárásán túl, más külső minőségbiztosítási eljárást jelenleg nem alkalmaz.

III. Látogató Bizottság

A Bizottságot a MAB Testülete nevezte ki, és a következő tagokból áll:

Elnök: Sándorné Kriszt Éva egyetemi tanár, Budapesti Gazdasági Egyetem

Tagok:

Hajdu András egyetemi tanár, Debreceni Egyetem

Vilmányi Márton egyetemi docens, Szegedi Tudományegyetem

Oláh Norbert doktorandusz, Debreceni Egyetem

Dányi Beatrix szakreferens, Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság

Online interjúk időpontja: 2021. július 6.

IV. Mellékletek

IV.1. Feladatmeghatározás

A BCE rektora a MAB-ot kérte fel a Közgazdasági és Gazdaságinformatikai Doktori Iskola (D129) minőséghitelesítési (akkreditációs) eljárásának lefolytatására.

Az értékelés alapja az Európai Felsőoktatási Térség minőségbiztosítási irányelvei és sztenderdjei (ESG).

Az akkreditációs eljárás célja megvizsgálni, hogy a doktori iskola az ESG szerint folytatja tevékenységét, minőségbiztosítási rendszere folyamatosan nyomon követi, értékeli a sztenderdeknek való megfelelést, és aktívan közreműködik az értékelés eredményei alapján a megvalósítást segítő intézkedések, folyamatok kidolgozásában.

Az értékelés retrospektív jellegű, az aktuális és a legutóbbi eljárás között eltelt időtartamot vizsgálja, külön figyelemmel arra, hogy az előző értékelés alapján milyen intézkedések születtek.

Az eljárás kiemelt célja továbbá a jó gyakorlatok azonosítása, valamint a doktori iskolák fejlesztéséhez történő szakértői segítségnyújtás.

IV.2 Akkreditációs interjúk menetrendje

BCE - Közgazdasági és Gazdaságinformatikai Doktori Iskola (D129)			
működő doktori iskola minőséghitelesítési eljárása - 2021. július 6.			
Időpont	Panel	Beosztás	Név
8:00	8:45	Bizottsági zárt ülés	
9:00	9:30	Stratégiai tervezés (intézményi szintű tudományos stratégia, minőségbiztosítás)	Egyetemi Doktori Tanács (EDT) elnöke Rostoványi Zsolt
			Corvinus Doktori Iskolák főigazgatója, a Doktori Kabinet elnöke Michalkó Gábor
			Az Egyetem stratégiai igazgatója Barta Márton
9:30	10:00	Minőségbiztosítás	Minőségbiztosítási folyamatokat felügyelő kolléga - DI-szinten Szabó Zoltán
			BCE minőségfejlesztési vezetője Kováts Gergely
10:00	11:00	DI vezetése	DI-vezető, kutatási rektorhelyettes Vastag Gyula
			Közgazdaságtudományi Doktori Program igazgatója Medvegyev Péter
			Gazdaságinformatika Doktori Program igazgatója Kő Andrea
<i>10 perc szünet</i>			
11:10	11:45	Infrastruktúra	Könyvtár vezetése, képviselője Nagy Zsuzsanna
			Kutatócsoport vezető: Corvinus Centre for Operations Research (CCOR) Illés Tibor
			Kutatócsoport vezető: REKK Szabó László

			Society and Economy (főszerkesztő)	Szent-Iványi Balázs
			informatikai infrastruktúra bemutatása (oktatói oldal)	Mohácsi László
			informatikai infrastruktúra bemutatása (Informatikai Szolgáltató Központ)	Nagy István
11:45	12:30	szünet		
12:30	13:00	Tanulmányi ügyek / DI operatív működése	a DI referense	Herman Mónika
			Egyetemi Doktori Iroda vezetője	Horváthné Krista Zsuzsanna
			programkoordinátor/titkársági asszisztens	Arany Zsuzsanna
			tanulmányi ügyekkel foglalkozó kolléga	Strack Szilvia
13:00	14:00	Utánpótlás	fiatal/középgenerációs témavezetők, oktatók, akik más interjúban nem vesznek részt (max. 6 fő)	Burka Dávid
				Fodor Szabina
				Bakó Barna (külföldön)
				Gelei Andrea (külföldön)
				Kónya István (külföldön)
				Szüle Borbála
10 perc szünet				
14:10	14:40	Hallgatói képviselet	elnökség, doktori tanács hallgatói képviselő(i)	Farkas Jácint (DÖK elnök)
				Galgóczi Eszter (DÖK alelnök)
				Petrovics Nándor (volt DÖK elnök)
				Mike Nimród (DIT hallgatói tagja)
14:40	15:10	Hallgatói fórum	kb. 10-15 fő. Kérjük, ügyeljenek arra, hogy a különböző hallgatói életciklusok / doktori programok képviselve legyenek (pl. komplex vizsga előtt/után állók, abszolutórium előtti/utániak).	Magyar Melinda (1. évf., gazdaságinformatika)
				Meleg Ágnes (2. évf., gazdaságinformatika)
				Molnár Géza (4. évf., gazdaságinformatika)
				Ritzlné Kazimir Ildikó (abszolált, gazdaságinformatika)
				Selján Gábor (2. évf., gazdaságinformatika)
				Vaskövi Ágnes (2015-ben kezdett, gazdaságinformatika)
				Kácsor Enikő (2015-ben kezdett, közgazdaságtudományi)
				Balog Imre (1. évf., közgazdaságtudományi)
Horváth Diána (4. évf., közgazdaságtudományi)				

				Németh Péter (2. évf., közgazdaságtudományi)
				Ráti József (1. évf., közgazdaságtudományi)
				Szádóczkiné Varga Veronika (2. évf., közgazdaságtudományi)
				Víg Attila (4. évf., közgazdaságtudományi)
15:10	15:40	Students' Forum	kb. 10-15 fő. Kérjük, ügyeljenek arra, hogy a különböző hallgatói élekciklusok / doktori programok képviselve legyenek (pl. komplex vizsga előtt/után állók, abszolutórium előttek/utániak).	Mutaz Alshafeey (3. évf., gazdaságinformatika)
				Abbas Sayyed Khawar (1. évf., gazdaságinformatika)
				Asefeh Asemi (3. évf., gazdaságinformatika)
				Xin Huang (1. évf., gazdaságinformatika)
				Mbona Nokulunga (2. évf., közgazdaságtudományi)
				Dorjjugder Burentegsh (1. évf., közgazdaságtudományi)
				Nwabisa Ndzama (1. évf., közgazdaságtudományi)
15:40	16:10	Bizottsági zárt ülés		